

Sygn. akt **II C 78/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Artur Mączyński
Protokolant: st.	sekretarz sądowy M. G.

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2017 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty InSecura z siedzibą w W.

przeciwko L. P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę (...) (dwóch tysięcy dwustu siedemnastu) złotych 45 (czterdziestu pięciu) groszy wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi w stosunku rocznym od dnia 22 marca 2016r.;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 750 (siedmiuset pięćdziesięciu) złotych 63 (sześćdziesięciu trzech) groszy tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powódka S. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty InSecura w W. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej L. P. kwoty 3230 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22 marca 2016 roku oraz kosztów procesu, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i kosztów zastępstwa procesowego z tytułu niespłaconej pożyczki.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 25 listopada 2016 roku żądanie powódki zostało w całości uwzględnione.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty zaskarżono nakaz zapłaty w całości i wniesiono o oddalenie powództwa w całości powołując się na brak legitymacji procesowej czynnej, nieistnienie roszczenia oraz niewykazanie wysokości roszczenia. Strona pozwana uzasadniała, że powódka nie wykazała zasadności domagania się należności głównej w kwocie 1875,01 zł, prowizji za udzielenie pożyczki w kwocie 462,49 zł, opłaty odszkodowawczej w wysokości 300 zł i opłaty serwisowej w kwocie 712,50 zł.

Na rozprawie w dniu 9.03.2017r. strona pozwana ostatecznie uznała, że nie kwestionuje dokumentów złożonych do akt sprawy i legitymacji czynnej powódki. Podtrzymane zostały natomiast zastrzeżenia co do wysokości dochodzonych kwot.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 14 stycznia 2015 roku pozwana, jako pożyczkobiorca zawarła z (...) sp. z o.o., jako pożyczkodawcą umowę pożyczki ratalnej nr (...), na podstawie której pozwana otrzymała do dyspozycji kwotę 2500 zł. Pozwana jednocześnie zobowiązała się do spłaty pożyczki w terminie do dnia 5.01.2016r. Z treści umowy wynikało, że pożyczka będzie oprocentowana według stałej stopy procentowej wynoszącej 0% w stosunku rocznym (§ 2 ust. 1 umowy). Ustalono dodatkowe opłaty: prowizję wstępną: 625 zł; prowizję za obsługę: 237,50 zł; opłatę odszkodowawczą wynoszącą 5 zł za każdy dzień opóźnienia, ale nie więcej niż 300 zł. (§ 3 umowy).

Powódka jest następcą prawnym pożyczkodawcy.

Bezsporne, a nadto dowód: wniosek o udzielenie pożyczki – k. 133; OWU – k. 134-138; formularz informacyjny – k. 139-143; umowa pożyczki – k. 32; pełnomocnictwo – k. 24; wyciąg z rejestru funduszy – k. 25-26; umowa spółki komandytowej – k. 33-40; umowa przelewu wraz z wykazem wierzytelności – k. 41-53; pełnomocnictwo – k. 54-57; odpisy KRS – k. 58-65; wyciąg z rejestru – k. 66; protokół nr (...)//2015 – k. 67; uchwała – k. 68-69; protokół z 22.12.2015r. – k. 70-72; odpisy z KRS – k. 73-83.

Pozwana nie wywiązała się ze spłaty pożyczki w warunkach uzgodnionych w umowie, co skutkowało wezwaniem do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia. Z uwagi na to, że pozwana dalej nie spłacała pożyczki, nastąpiło wypowiedzenie umowy.

Bezsporne, a nadto dowód: przesłuchanie pozwanej – k. 156-156; przesądowe wezwanie do zapłaty – k. 145; ostatecznie wezwanie do zapłaty – k. 146; wypowiedzenie umowy pożyczki – k. 147-149.

Pozwana była wzywana do zapłaty kwoty żądanej pozwem.

Bezsporne, a nadto dowód: pismo z 8.01.2016r. z potwierdzeniem nadania – k. 27-31.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił w oparciu o zawnioskowane przez strony dowody z dokumentów, których prawdziwość i autentyczność nie były kwestionowane przez żadną ze stron procesu. Materiał dokumentacyjny nie budził wątpliwości, tym bardziej, że ostatecznie nie był kwestionowany również przez stronę pozwaną. Sąd Rejonowy nie dał jednak wiary zeznaniom pozwanej w zakresie w jakim twierdziła, że tytułem pożyczki spłaciła łącznie 3000 zł. Sąd nie dał wiary zapewnieniom pozwanej, która twierdziła, że nie dysponuje potwierdzeniami zapłaty, gdyż zepsuł się laptop. Nie było wiarygodne o to, że zapodziały się jej gdzieś potwierdzenia wpłat dokonywanych na pocztę. Tego typu informacje nie były wiarygodne, zwłaszcza że pozwana nie była również w stanie podać – choćby w sposób przybliżony – kiedy tego typu wpłaty miały miejsce.

Podstawę prawną żądania strony powodowej – w zakresie należności głównej – stanowi zawarta między stronami umowa, do której pomocniczo mają zastosowanie przepisy ustawy o kredycie konsumenckim z 20.07.2001r., które w art. 2. ust. 1 stanowią, że „przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę, na mocy której przedsiębiorca w zakresie swojej działalności, zwany dalej "kredytodawcą", udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu w jakiegokolwiek postaci.” W myśl ust. 2. „za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności: 1) umowę pożyczki [...]”.

Nawet gdyby w niniejszej sprawie nie miała zastosowania powyższa ustawa, to ewentualnie pomocniczo miałyby zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego, tj. art. 720 k.c. w świetle którego przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Swoją legitymację procesową w niniejszej sprawie strona powodowa wywodziła z treści art. 509 k.c. zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. (§ 1). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. (§ 2).

Ostatecznie niesporna była legitymacja czynna powódki. Na rozprawie w dniu 9.03.2017r. strona pozwana uznała, że nie kwestionuje dokumentów złożonych do akt sprawy i legitymacji czynnej powódki. Było to w reakcji na dowody załączone przez powódkę do jej pisma z 14.02.2017r. W ocenie Sądu takie oświadczenie nie budziło zastrzeżeń i wątpliwości w kontekście zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a przytoczonego w stanie faktycznym uzasadnienia, z którego wynikało, że powódka rzeczywiście jest następcą prawnym pożyczkodawcy, co nastąpiło w oparciu o skutecznie zawartą, przez właściwie reprezentowane osoby umowę cesji, do której załączono dokument obrazujący przedmiot wierzytelności.

Okolicznością sporną była natomiast sama wysokość kwot dochodzonych pozewem.

Strona powodowa m.in. w piśmie z 14.02.2017r. (k. 122) wyraźnie sprecyzowała, że na należność żadaną pozewem w wysokości 3230 zł składały się następujące kwoty: 1875 zł tytułem niespłaconego kapitału; 300 zł tytułem opłaty odszkodowawczej; 462,49 zł tytułem prowizji wstępnej za udzielenie pożyczki; 567,69 zł prowizji serwisowej (za obsługę); 24,81 zł tytułem odsetek ustawowych naliczonych przez powoda. Należy też odnotować, że powódka wyjaśniła, iż pozwana do momentu wniesienia pozwu wpłaciła na poczet zobowiązania kwotę 150 zł, którą strona powodowa zaliczyła w sposób następujący: 144,81 zł na poczet opłaty serwisowej, która wcześniej była oznaczona na 712,50 zł; 5,19 zł na poczet odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty należności głównej, tj. od 1875,01 zł od 29.12.2015r. do 22.03.2016r.

Analizując wskazane wyżej okoliczności Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że pozwana powinna zapłacić powódce łącznie kwotę 2217,45 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 22.03.2016r., o czym orzeczono w pkt. I. wyroku.

Takie rozstrzygnięcie jest wynikiem uznania, że powódka mogła dochodzić niespłaconej części kapitału w wysokości 1875,01 zł. Skoro z treści umowy pożyczki – podpisanej przez pozwaną - wyraźnie wynika, że pozwana otrzymała 2500 zł i nie było to kwestionowane, to na pozwanej w myśl art. 6 k.c. spoczywał obowiązek wykazania, że tę kwotę spłaciła w całości. Pozwana nie sprostала temu obowiązkowi, więc Sąd uznał – tak jak twierdziła powódka – że nie zostało spłacone 1875,01 zł. kapitału. Strona powodowa wskazała także, że nie została w całości pokryta kwota prowizji wstępnej w wysokości 462,49 zł. W ocenie Sądu i ta należność mogła być dochodzona, skoro z treści § 3 umowy wyraźnie wynika, że pozwana zgodziła się pokryć prowizję za rozpatrzenie wniosku (w którym pozwana wniosła o wyższą kwotę) i udzielenie pożyczki w wysokości wyższej, bo odpowiadającej kwocie 625 zł. Pozwana nie wykazała, że spłaciła prowizję również co do kwoty żądanej, a zatem powódka mogła domagać się zapłaty kwoty 462,49 zł z tego tytułu. Strona powodowa mogła też żądać odsetek ustawowych za opóźnienie – a to po myśli art. 481 k.c. – od kwoty 1875,01 zł za okres od 29.12.2015r. do 22.03.2016r.

Przy tak obliczonych podstawach, Sąd musiał jednak uwzględnić fakt wpłaty kwoty 150 zł, o której wspominała powódka, a która została zaliczona przez nią następująco: 144,81 zł na poczet opłaty serwisowej, która wcześniej była oznaczona na 712,50 zł; 5,19 zł na poczet odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty należności głównej, tj. od 1875,01 zł od 29.12.2015r. do 22.03.2016r.

Sąd Rejonowy zauważył nieprawidłowość w zaliczeniu kwoty 144,81 zł na poczet opłaty serwisowej, co zostanie niżej opisane. Kwota 5,19 zł prawidłowo pomniejszyła odsetki od kwoty 1875,01 zł. Jednak wyliczenie powinno być nieco inne. Od 1875,01 zł należne odsetki wynosiły 29,95 zł. Po odjęciu 5,19 zł otrzymamy kwotę 24,76 zł.

Oznacza to, że powódka mogła żądać kwot: 1875,01 zł., 462,49 zł, 24,76 zł. Daje to kwotę 2362,26 zł, którą należy pomniejszyć o 144,81 zł (niezasadnie zaliczoną na opłatę serwisową). Tym samym, powódka mogła zasadnie żądać kwoty 2217,45 zł. Nadto, co zostało wyżej podane można było też domagać się dalszych odsetek na mocy art. 481, 482 k.c.

W pozostałej części powództwo podlegało oddaleniu.

Kwestia odsetek była już wyjaśniona. W tym miejscu trzeba wskazać, że bezzasadne było żądanie w zakresie kwoty 300 zł tytułem odszkodowania oraz kwoty 567,69 zł tytułem opłaty serwisowej za obsługę.

Odnosnie tej pierwszej kwoty, to należy wskazać, że domaganie się kwoty za niespłacenie wierzytelności pieniężnej jest niedopuszczalne, gdyż nie można domagać się kary umownej za niespłacenie świadczenia pieniężnego, co wynika z art. 483 k.c. Bez znaczenia jest to, że powódka nazwała tę opłatę odszkodowawczą. Było to bowiem omińnięcie przepisów o karze umownej. Warto zauważyć, że opłata ta została określona tak: „5 zł za każdy dzień opóźnienia”. Można wręcz uznać, że zaistniała wewnętrzna sprzeczność, skoro „odszkodowaniem” nazywa się należność za opóźnienie, które przecież jest niezależne od winy.

Także ta druga opłata, tzw. serwisowa jest nienależna. Nie bardzo wiadomo z czego wynika ta kwota. Gdyby uznać, że to chodzi o prowizję za obsługę, to powinno być jednak wykazane za jakie dokładnie czynności taka opłata się należy. Jeżeli bowiem tego typu opłata jest związana tylko i wyłącznie z samym faktem opóźnienia, to również mamy do czynienia z ukrytą karą umowną. Tak to wygląda, jeśli się zważy na § 3 umowy, w którym wskazuje się, że prowizja za obsługę przysługuje „za każdy rozpoczęty okres odsetkowy”. Warto też zauważyć, że pobieranie opłaty serwisowej było niezasadne i z tej przyczyny, że przecież umowa została wypowiedziana. W takim wypadku trudno uznać, że należy się opłata za obsługę długu.

Z tych względów należało orzec, jak w pkt. II. wyroku.

O kosztach procesu orzeczono przy uwzględnieniu art. 100 k.p.c. Koszty powódki zamknęły się kwotą: 1617 zł (100 zł – opłata sądowa od pozwu; 1200 zł – kosztów zastępstwa procesowego za I instancję; 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa; 300 zł – koszty zastępstwa w postępowaniu zażaleniowym). Powódka utrzyma się w 69%, co dało kwotę 1115,73 zł. Koszty procesu pozwanej to 1217 zł (1200 zł – kosztów zastępstwa procesowego; 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa). Pozwana utrzyma się w 31%, co dało kwotę 365,10 zł. Po kompensacie, należało orzec, jak w pkt. III. wyroku.